

ČR – ČSSZ
ÚSTŘEDÍ

Křížová 25, 225 08 Praha 5

VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRO VYPLŇOVÁNÍ ELDP

(PLATNÉHO OD 1. 1. 2009)

PRO OBDOBÍ OD 1. 1. 2012

Úvod

S účinností od 1. ledna 2013 dochází zákonem č. 401/2012 Sb. k novele zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů ke změně podmínek výkonu pěstounské péče a k zavedení legislativních definic nových pojmů „jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte“, „osoba pečující o dítě“ a „osoba v evidenci“ a v této souvislosti dochází rovněž ke změně ustanovení § 5 odst. 1 písm. k) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, kde je nově definován okruh subjektů účastných pojištění. **Tato změna neovlivní zásady pro vedení evidenčních listů důchodového pojištění, je však nutné se od 1. ledna 2013 vypořádat s novým okruhem subjektů, které jsou účastny důchodového pojištění a s přesunem úpravy jejich odměňování ze zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů do zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.**

Odkazy na změny účinné od 1. ledna 2013 jsou v textu pro přehlednost označeny modře.

S účinností od 1. ledna 2012 dochází v rámci pokračující reformy v oblasti sociálního zabezpečení ke změnám:

- § zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění (dále jen zákon č. 187/2006 Sb.),
- § zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen zákon č. 582/1991 Sb.),
- § zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen zákon č. 589/1992 Sb.),
- § zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen zákon č. 155/1995 Sb.).

Změny, které ovlivňují i zásady pro vedení evidenčních listů důchodového pojištění (dále jen ELDP) byly přijaty:

- **zákonem č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony.** Tímto zákonem dochází s účinností od 1. 1. 2012 mimo jiné ke změně § 8 citovaného zákona, dle kterého jednatel společnosti s ručením omezeným, který je současně společníkem téže společnosti s ručením omezeným, účasten pojištění z těchto činností jen jednou

- **zákonem č. 365/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.** Tímto zákonem dochází mimo jiné k rozšíření okruhu pojištěných osob o osoby, které vykonávají činnost na základě dohody o provedení práce (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb. a § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 155/1995 Sb.)

- **zákonem č. 470/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony.** Tímto zákonem dochází k dalšímu rozšíření okruhu pojištěných osob (novelizován § 5 zákona č. 187/2006 Sb. a § 5 zákona č. 155/1995 Sb.) a zároveň je účast na důchodovém pojištění opět v plném rozsahu (obdobně jako tomu bylo do 31. 12. 2008) odvozena od účasti na nemocenském pojištění.

V návaznosti na tyto změny bylo nutno přistoupit k aktualizaci „Všeobecných zásad pro vyplňování ELDP platného od 1. 1. 2009“.

Podle dosavadních „Všeobecných zásad pro vyplňování ELDP platného od 1. 1. 2009“ bude postupováno při vedení evidence o dobách pojištění do 31. 12. 2011.

Od 1. 1. 2012 budou zaměstnavatelé postupovat podle „Všeobecných zásad pro vyplňování ELDP (platného od 1. 1. 2009) pro období od 1. 1. 2012“.

Pro přehlednost jsou změny ve vedení ELDP oproti stavu platnému do 31. 12. 2011 v následujícím textu uváděny *červeně kurzivou*.

Mimo rámeček nových právních předpisů jsou zásady pro vedení ELDP nově upraveny tak, aby jejich obsah v plném rozsahu odpovídal znění ust. § 36 odst. 2 a § 34 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. U zaměstnaných osob, kterým byl přiznán předčasný starobní důchod, se v období do dosažení důchodového věku nadále nebude uplatňovat institut „odečítaných dob“ (doba trvání výdělečné činnosti se nebude snižovat o doby pracovního volna bez náhrady příjmů, neomluvené nepřítomnosti v práci a doby uvedené v § 16 odst. 4 věty druhé písm. a) zákona č. 155/1995 Sb.). Takto se budou v roce 2012 vyplňovat i ELDP za rok 2011. Byl-li ELDP poživitele předčasného starobního důchodu vyhotoven podle pravidel platných do konce roku 2011 (viz „Všeobecné zásady platné pro vedení ELDP do 31. 12. 2011“), zaměstnavatel nebude takový ELDP opravovat. Nápravu zajistí v rámci vlastní rozhodovací praxe ČSSZ a k vykázaným odečítaným dobám v období do dosažení důchodového věku nebude při provádění úpravy důchodu přihlížet.

Nedílnou součástí těchto zásad je „Metodická pomůcka pro vyplňování ELDP (platného od 1. 1. 2009) od 1. 1. 2012“, která obsahuje kromě platné právní úpravy vzorové příklady vyplňování ELDP v konkrétních situacích.

Všeobecné zásady pro vedení ELDP a Metodická pomůcka pro vyplňování ELDP jsou k dispozici na webových stránkách ČSSZ www.cssz.cz v sekci [Důchodové pojištění/Tiskopisy](#).

Hlavní zásady vedení a předkládání evidenčních listů důchodového pojištění (§ 38 a 39 zákona č. 582/1991 Sb.)

- § Zaměstnavatel vede ELDP pro každou osobu účastnou důchodového pojištění (dále jen pojištěnec) vždy za jednotlivý kalendářní rok, příp. jeho část, došlo-li k zahájení výdělečné činnosti, zakládající účast na důchodovém pojištění, nebo k jejímu ukončení v průběhu kalendářního roku. ELDP se od 1. 1. 2010 vede i pro poživitele starobního důchodu.
- § Při trvání dvou (více) souběžných výdělečných činností jednoho pojištěnce u téhož zaměstnavatele v průběhu kalendářního roku zaměstnavatel vyhotovuje a předkládá samostatné ELDP pro každou výdělečnou činnost.
- § Pokud výdělečná činnost v průběhu kalendářního roku skončila a je nepochybné, že občan ve stejném kalendářním roce do tří měsíců znovu výdělečnou činnost u téhož zaměstnavatele zahájí, ELDP se neuzavírá a neodesílá. Dojde-li do tří měsíců k nástupu do zaměstnání, využijí se k zápisu další volné řádky téhož ELDP.
- § V případech, že jednotlivé výdělečné činnosti (s výjimkou činností uvedených v § 5 odst. 1 písm. b), j), k), l), *w), x)* a § 5 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 155/1995 Sb.) na sebe u téhož zaměstnavatele bezprostředně navazují, využívá se pro zápis do ELDP pouze jeden řádek. Za předpokladu, že obě výdělečné činnosti (původní i nově uzavřená) zakládají účast na nemocenském pojištění a jedná se o stejný druh výdělečné činnosti (stejný druh pracovněprávního vztahu), je tato situace ve smyslu ustanovení § 10 odst. 4 zákona č. 187/2006 Sb. považována za trvání pojištění bez přerušování.
- § Za situace, kdy v souvislosti s nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence, dochází ke skončení účasti na nemocenském pojištění (i když pracovněprávní vztah nadále trvá - § 10 odst. 8 zákona č. 187/2006 Sb.) nebo v případě, kdy dochází ke skončení účasti na nemocenském pojištění z důvodu skončení příslušnosti k českým právním předpisům, se ELDP k datu ukončení účasti na nemocenském pojištění uzavírá a předkládá orgánům sociálního zabezpečení. Ve vedení záznamů na novém ELDP se pokračuje až po případném opětovném nástupu do zaměstnání po skončení výkonu trestu nebo

zabezpečovací detence, případně po opětné změně příslušnosti k právním předpisům ve prospěch českého nositele pojištění.

§ Od 1. 1. 2009 zaměstnavatel na ELDP vykazuje pouze dobu omluvných důvodů (§ 11 odst. 2 a § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. – podrobně viz další text „Vyloučené doby“) v době trvání výdělečné činnosti. Údaje o trvání omluvných důvodů po skončení výdělečné činnosti již zaměstnavatel do ELDP nevykazuje. Trvají-li omluvné důvody i po skončení výdělečné činnosti (nebo vzniknou v ochranné lhůtě) po 31. 12. 2008, předávají údaje o jejich trvání do ústřední evidence ČSSZ již výlučně místně příslušné OSSZ.

§ ELDP se vyplňuje:

- po účetní závěrce (závěrce mzdových listů), nejpozději však do 30. dubna následujícího kalendářního roku, trvala-li výdělečná činnost k 31. prosinci,
- do 1 měsíce po konečném vyúčtování příjmů v případě skončení účasti na důchodovém pojištění před 31. prosincem, nejpozději do 31. ledna následujícího kalendářního roku.

§ ELDP zaměstnavatel předkládá ČSSZ prostřednictvím OSSZ, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd, a to:

do 30 dnů

- ode dne zápisu údajů do ELDP,
- ode dne svého zániku,

do 8 dnů

- ode dne obdržení výzvy orgánu sociálního zabezpečení.

Při úmrtí pojištěnce se předkládá ELDP na vyžádání orgánu sociálního zabezpečení ve lhůtě jím určené, popřípadě do tří měsíců od úmrtí, nedošlo-li k jeho vyžádání dříve (§ 39 zákona č. 582/1991 Sb.).

Jde-li o osoby ve služebním poměru, s výjimkou státního zaměstnance podle služebního zákona, nebo o občana, jemuž vznikl nárok na důchod příslušníků ozbrojených sil, předkládá se ELDP orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, podle toho, který orgán je příslušný k rozhodování o dávkách důchodového pojištění.

Zaměstnavatel vydává občanovi stejnopis ELDP

Zaměstnavatel je povinen vyhotovit dva stejnopisy ELDP. Jeden stejnopis s podpisem pojištěnce si ponechá ve své evidenci po dobu tří kalendářních roků po roce, kterého se týká. Byl-li ELDP vyhotovován později než v zákonem stanovených lhůtách nebo byl vyhotovován opravný ELDP, ponechá si jej zaměstnavatel ve své evidenci po dobu tří kalendářních roků po roce, ve kterém byl vyhotoven (§ 35a odst. 4 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb.). Druhý stejnopis, opatřený podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce zaměstnavatele a jeho razítkem, je povinen vydat pojištěnci, a to nejpozději v den, kdy předkládá ELDP orgánu sociálního zabezpečení.

Pojištěnec má právo projevit nesouhlas se zápisem zaměstnavatele do ELDP

Nesouhlasí-li pojištěnec se zápisem zaměstnavatele v ELDP a zaměstnavatel na základě jeho žádosti ELDP včetně jeho stejnopisů neopraví, může požádat příslušnou OSSZ do 30 dnů ode dne převzetí stejnopisu ELDP, aby tento spor o obsah ELDP rozhodla. Jedná se o správní řízení, přičemž následně přichází v úvahu i podání žaloby proti rozhodnutí ČSSZ o odvolání proti rozhodnutí OSSZ ve dvouměsíční lhůtě (zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů).

Způsoby předkládání ELDP

Pro ELDP je zákonem č. 582/1991 Sb. předepsaný tiskopis, který vydává ČSSZ. ELDP lze tedy ČSSZ předkládat buď písemně na předepsaném tiskopisu nebo v elektronické podobě (viz ust. § 123e odst. 2 písm. a) nebo b) zákona č. 582/1991 Sb.).

Předepsaný tiskopis má formu:

- **tiskopis třídílný** (tři spojené listy) - pro vyplňování na psacím stroji (s možností vyhotovit originál s propisem dvou stejnopisů). Musí se jednat o psací stroj běžného typu písma. Všechny výtisky musí být opatřeny podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce zaměstnavatele a jeho razítkem.
- **tiskopis jednodílný** (jeden list) – pro elektronické vyplňování. Zaměstnavatelé k jeho vyplnění využijí aplikaci pro vyplňování ELDP, která je volně k dispozici na webových stránkách ČSSZ www.cssz.cz v části *e-Podání*. Aplikace zaměstnavateli umožňuje přímé vyplnění údajů do šablony elektronického tiskopisu a provedení tisku údajů do originálního tiskopisu ELDP vydaného ČSSZ a dále program umožňuje tisk dvou stejnopisů (pro zaměstnavatele a pojištěnce). Tiskopis ELDP i jeho dva stejnopisy musí být rovněž opatřeny podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce zaměstnavatele a jeho razítkem. *Aplikace též umožňuje elektronické podání tiskopisu do určené elektronické podatelny Veřejné rozhraní pro e-Podání (VREP), pokud je takové podání opatřeno uznávaným elektronickým podpisem (blíže k tomu na webových stránkách ČSSZ v sekci e-Podání).*

Elektronické podání lze činit:

- **ve formě datové zprávy (e-Podání)** – je určeno pro zasílání tiskopisu ELDP v elektronické podobě na elektronickou adresu podatelny VREP nebo jako elektronické podání na kompatibilním médiu. Musí mít formu datové zprávy v datovém formátu XML (e-Podání) vyhovující specifikaci ČSSZ a publikovaným XSD schémátům, podepsané uznávaným elektronickým podpisem.

Tiskopisy v papírové podobě jsou pro zaměstnavatele k dispozici na OSSZ, elektronické podání lze za stanovených podmínek realizovat zpravidla pomocí mzdového nebo účetního systému, nebo prostřednictvím aplikace, která je k dispozici na webu ČSSZ. Podmínky pro elektronické podávání - viz www.cssz.cz, v části e-Podání, a též v části Úřední desky/Úřední deska ústředí.

Při vyplňování ELDP se užívá česká abeceda (diakritická znaménka). Pokud vyplnění některých údajů nepřichází v úvahu, příslušné pole se ponechá volné, neproškrťává se, ani se neuvádějí nuly. Vyplňované údaje na tiskopisu by neměly přesahovat barevné označení čtecích polí. Pokud jde o označování nepojištěných měsíců znakem „X“ (viz další text), nesmí tento znak přesáhnout polovinu prostoru oddělovacího čtecí pole dalšího (případně předchozího) měsíce. Totéž platí při tisku do originálního formuláře ELDP (jeden list) pomocí uvedené aplikace.

Jestliže při vyplňování některého z údajů nepostačuje vymezený prostor formuláře, ukončí se zápis daného údaje uvedením posledního písmene, které lze do uvedeného prostoru uvést (např. Kolomazníková-Drahokoup).

Při vyplňování tiskopisu se nepřipouštějí přepisy (opravy) základních identifikačních údajů – tj. rodného čísla, rodného příjmení, variabilního symbolu a identifikačního čísla. Rovněž nelze provést opravu údaje „Typ ELDP“. Při chybném vyplnění některého z těchto údajů musí zaměstnavatel použít pro vyplnění tiskopis nový.

Přepisy (opravy) v ostatních údajích (oddílu 1. a 3.) lze provést pouze v případě, že údaje po opravě nepřesáhnou vymezený prostor. Opravený údaj musí být ověřen (mimo vymezený prostor) parafovou příslušného pracovníka, který opravu provedl. Chybný údaj je nutné zřetelně škrtnout, přitom škrtnat lze perem, propisovací tužkou, případně na psacím stroji za použití pomlčky nebo písmene „X“.

Způsob vyplňování ELDP

Údaje v ELDP jsou rozděleny do následujících částí:

Záhlaví

- 1) Identifikace pojištěnce
- 2) Průběh pojištění v daném roce
- 3) Identifikační údaje zaměstnavatele a podpisy

ZÁHLAVÍ

„Technický kód“: tento údaj se nevyplňuje, využívají jej výlučně orgány sociálního zabezpečení.

„Za rok“: uvádí se ve tvaru čtyřcísle daného kalendářního roku.

„Typ ELDP“: uvádí se ve tvaru dvojčíslí, které označuje charakter údajů vykazovaných na ELDP ve vztahu k trvání výdělečné činnosti konkrétního pojištěnce a dále orgánům sociálního zabezpečení umožňuje rozlišení charakteru zpracovaného ELDP (původní, opravný, rekonstruovaný)

- § **01** - uvádí se v případech, kdy výdělečná činnost pojištěnce ke dni odesílání ELDP v průběhu daného kalendářního roku trvá (např. při odesílání ELDP na výzvu orgánů sociálního zabezpečení) a dále za situace, kdy ELDP je odeslán po uzavření celého kalendářního roku a výdělečná činnost pojištěnce po 31. 12. u zaměstnavatele nadále trvá
- § **51** - uvádí se v případech, kdy zaměstnavatel (případně OSSZ) vyhotovuje opravný ELDP po zjištění, že vykázané údaje na již odeslaném ELDP (s označením hodnoty „01“ – výdělečná činnost v daném kalendářním roce trvá) byly původně uvedeny chybně nebo došlo k jejich změně z důvodu, že nastaly nové skutečnosti
- § **02** - uvádí se v případech, kdy výdělečná činnost pojištěnce byla v průběhu daného kalendářního roku ukončena, nebo k jejímu ukončení došlo k 31. 12. Dále se uvádí za situace, kdy končí účast na nemocenském pojištění v souvislosti s nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence, nebo u konkrétního pojištěnce dochází ke skončení příslušnosti k českým právním předpisům (pojištěnec začne v rámci trvání tohoto výkonu činnosti podléhat právním předpisům jiného státu). Tato hodnota se rovněž uvede v případě, že údaje o pojištění za daný kalendářní rok již byly v souvislosti s ukončením výdělečné činnosti odeslány a následně je vyplňován ELDP s údaji o dodatečném zúčtování příjmů započitatelných do vyměřovacího základu. Uvedené nepřichází v úvahu u osob, které vykonávají zaměstnání malého rozsahu (§ 7 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb.) *nebo zaměstnání na základě dohody o provedení práce (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.)*
- § **52** - uvádí se v případech, kdy zaměstnavatel (případně OSSZ) vyhotovuje opravný ELDP po zjištění, že vykázané údaje na již odeslaném ELDP (s označením hodnoty „02“ - výdělečná činnost již skončila) byly původně uvedeny chybně nebo došlo k jejich změně z důvodu, že nastaly nové skutečnosti. Např. dodatečné zúčtování příjmu započitatelného do vyměřovacího základu v období po ukončení výkonu činnosti osobě, která vykonávala zaměstnání malého rozsahu (§ 7 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb.) *nebo osobě, která vykonávala zaměstnání na základě dohody o provedení práce (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.)*
- § **03** - uvádí se v případech, kdy se ELDP odesílá v souvislosti s úmrtím pojištěnce
- § **53** - uvádí se v případech, kdy zaměstnavatel (případně OSSZ) vyhotovuje opravný ELDP po zjištění, že vykázané údaje na již odeslaném ELDP za kalendářní rok, v jehož

průběhu pojištěnec zemřel, byly původně uvedeny chybně nebo došlo k jejich změně z důvodu, že nastaly nové skutečnosti.

Pokud byly na původním ELDP, jehož oprava se provádí, vykázaný pojistné vztahy ve více řádcích a oprava se týká pouze některého z nich, je nutné na opravném ELDP uvést i původní správné údaje ostatních řádků.

- § **91** - označení ELDP touto hodnotou využívají výlučně orgány sociálního zabezpečení, a to v situacích, kdy je nutno přistoupit k rekonstrukci ELDP ve smyslu ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) zákona č. 582/1991 Sb., a v minulosti nezpracovaný ELDP měl být označen hodnotou „01“
- § **92** - označení ELDP touto hodnotou využívají výlučně orgány sociálního zabezpečení, a to v situacích, kdy je nutno přistoupit k rekonstrukci ELDP ve smyslu ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) zákona č. 582/1991 Sb., a v minulosti nezpracovaný ELDP měl být označen hodnotou „02“
- § **93** - označení ELDP touto hodnotou využívají výlučně orgány sociálního zabezpečení, a to v situacích, kdy je nutno přistoupit k rekonstrukci ELDP ve smyslu ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) zákona č. 582/1991 Sb., a pojištěnec zemřel v kalendářním roce, za který je ELDP rekonstruován

„Oprava ELDP ze dne“: bude-li údaj „Typ ELDP“ označen hodnotou „51“, „52“ nebo „53“, uvádí se do vymezeného prostoru datum vyhotovení původního ELDP, jehož se oprava týká, a to ve tvaru D.(DD.)M.(MM.)RRRR.

„Kód OSSZ“: uvádí se kód z číselníku okresů (viz Příloha č. 1). Uvede se kód OSSZ, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd (§ 39 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.), např. 221 pro Beroun.

„Místně příslušná OSSZ (ÚP PSSZ)“: uvede se slovy příslušná OSSZ, např. Beroun.

1) IDENTIFIKACE POJIŠTĚNCE

„Příjmení (poslední)“: vyplňuje se příjmení platné při provádění zápisu do ELDP.

„Jméno“: vyplňuje se v nezkrácené podobě obsažené v dokladech prokazujících totožnost pojištěnce. Pokud má pojištěnec více jmen, uvedou se všechna (do využití vymezeného prostoru).

„Titul“: vyplňuje se běžně používanými zkratkami (např. Mgr., JUDr.).

„Datum narození“: uvádí se běžným způsobem s tečkami mezi dnem, měsícem a rokem ve tvaru D.(DD.)M.(MM.)RRRR, např. 24.6.1971.

„Rodné číslo“: uvádí se devítimístným, event. desetimístným číselným znakem. Devítimístné rodné číslo se uvádí ve třech trojčíslicích, u desetimístného rodného čísla (u občanů narozených po 31. 12. 1953) je koncová skupina čtyřmístná. Jednotlivé skupiny čísel se oddělují mezerou (XXX XXX XXX nebo XXX XXX XXXX). U devítimístného rodného čísla je, při předkládání v elektronické podobě, třeba uvést skutečně 9 znaků (nesmí být doplněno nulou nebo proveden zápis mezery na desátém místě). Rodné číslo je nezastupitelným identifikačním údajem, který je potřeba vyplňovat vždy i u cizích státních příslušníků.

„Ulice“: vyplňuje se název ulice bez čísla domu, nemá-li obec uliční systém, nebude tento údaj doplňován. U osob s trvalým pobytem v zahraničí se veškeré adresní údaje ELDP uvádějí podle místa pobytu na území ČR. Pokud osoby s trvalým pobytem v zahraničí pobyt v ČR nemají (např. dojíždějí za prací z pohraničních oblastí Slovenské či Polské republiky), uvede se jejich zahraniční adresa. Nemá-li osoba trvalý pobyt, uvede se do adresních údajů adresa sídla obecního úřadu, v hlavním městě Praze a ve městech Brno, Ostrava, Plzeň adresa úřadu městské části nebo

městského obvodu (pokud by se výjimečně jednalo o území vojenských újezdů, adresa újezdního úřadu) v rámci jehož území měla tato osoba v minulosti trvalý pobyt, případně se zde narodil. V případě, že osoba neměla na území ČR pobyt nebo jej nelze zjistit a narodila se v cizině, uvede se adresa zvláštní matriky, tj. úřadu Městské části Brno-střed (§ 10 odst. 3 - 5 a § 10a zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů).

„Číslo domu“: uvádí se odpovídající číslo domu, v němž má pojištěnec bydliště. Obsahuje-li adresa číslo popisné i orientační, uvádějí se obě tato čísla (s lomítkem), přičemž není rozhodné, které číslo bude uvedeno jako první. V čísle domu lze uvádět i písmena abecedy, např. označení bloku domu (1319/1A nebo 1319/IXa, apod.)

„Rodné příjmení“: musí se shodovat se záznamy obsaženými v dokladech prokazujících totožnost pojištěnce.

„Obec“: vyplňuje se vždy v přesném znění, a to i s případným upřesněním části obce, např. Praha 5 – Smíchov, a v nezkrácené podobě, např. Nová Ves pod Pleší. Jedná-li se o adresu v zahraničí, uvádějí se zahraniční adresní údaje.

„Pošta“: vyplňuje se pouze prvních pět písmen z názvu dodací pošty, např. pošta Hradec Králové – Hrade, České Budějovice – České, Nový Jičín – NovýJ, Nová Paka – NováP, Ústí nad Labem – Ústín – bez mezer (neužívají se zkratky HKrál, ČBudě). V rámci pěti písmen je přípustné použít i číslo, a to např. Most1. Jedná-li se o adresu v zahraničí, tento údaj se nevyplňuje.

„PSC/Post Code“: v ČR se uvádí dle sborníku dodacích pošt a směrovacích čísel měst a obcí (XXX XX), pokud se jedná o adresu v zahraničí, uvádí se zahraniční směrovací kód. Do kolonky se uvádí již pouze PSC nebo PostCode a nikoliv číslo státu z trojčiferného číselníku jako tomu bylo u ELDP platných do 31. 12. 2008. V případě, že je v kolonce „Stát“ uvedeno „CZ“, je uvedení PSC povinné.

„Stát“: tento dvoumístný údaj upřesňuje adresní údaje a uvádí se kódem obsaženým v číselníku států (pro ČR se používá kód „CZ“). Číselník nejčastěji používaných kódů států při vyplňování ELDP je v Příloze č. 2 tohoto dokumentu; číselník kódů všech států je k dispozici na webových stránkách Českého statistického úřadu (www.csu.cz).

„Místo narození“: vyplňuje se obec, příp. okres (u osob narozených v cizině i stát – pro označení státu je možné použít číselník států, viz Příloha č. 2). Pokud je název obce delší, je nutno ho na konci zkrátit, v případě víceslovného názvu uvést první část úplnou a ostatní části zkráceně.

2) PRŮBĚH POJIŠTĚNÍ V DANÉM ROCE

Údaje o průběhu výdělečné činnosti v daném kalendářním roce se zpravidla uvádějí do jednoho řádku.

Údaje o průběhu výdělečné činnosti jednoho kalendářního roku (části roku) se rozepisují do dvou řádků (tří řádků, případně na další ELDP) v následujících případech:

1. U pojištěnců, kteří dovršili důchodový věk pro přiznání starobního důchodu a jejich pojištění trvá i nadále. Do prvního řádku se uvádí údaje do dne předcházejícího dni dovršení důchodového věku pro nárok na starobní důchod (podle §§ 29, 74, 74a, 76, 94 zákona č. 155/1995 Sb.), do druhého řádku se uvádí údaje o dobách pojištění po dovršení důchodového věku. Doby, které se při výpočtu osobního vyměřovacího základu vylučují, se zapisují k období, ve kterém trvaly (viz dále „Vyloučené doby“). Vyměřovací základ se vyznačí úhrnem do řádku, ve kterém je vykázána doba po dovršení důchodového věku.

Posledně uvedené neplatí:

- pokud celé období po dovršení důchodového věku daného kalendářního roku by bylo dobou odečtenou. V tomto případě se vyměřovací základ uvede úhrnem do řádku, kde je vykázána doba do dovršení důchodového věku,
 - pokud období po dovršení důchodového věku nenavazuje bezprostředně na období vykazané v předcházejícím řádku a
 - pokud v období po dovršení důchodového věku došlo ke změně druhu nebo rozsahu vykonávané činnosti, která měla za následek vykázání odlišného kódu pro tento typ činnosti (viz níže bod 6).
2. Jestliže jsou po skončení účasti na pojištění dodatečně zúčtovány příjmy započitatelné do vyměřovacího základu (§ 5 zákona č. 589/1992 Sb.).
Uvedené nepřichází v úvahu u osob, které vykonávají zaměstnání malého rozsahu nebo *zaměstnání na základě dohody o provedení práce* (§ 7 odst. 3 a § 7a zákona č. 187/2006 Sb.).
 3. Jestliže pojištěnec v době do tří měsíců po skončení původní výdělečné činnosti opět zahájí výdělečnou činnost u téhož zaměstnavatele.
 4. *Jestliže zaměstnanec vykonával v kalendářním měsíci více krátkodobých zaměstnání, které neměly trvat, a ani netrvaly déle než 14 kalendářních dnů (§ 6 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb.), jejichž období výkonu se nepřekrývalo a úhrn započitatelných příjmů z těchto zaměstnání dosáhl v kalendářním měsíci alespoň částku rozhodného příjmu – tj. v roce 2012 a 2013 částky 2 500 Kč (§ 6 odst. 5 zákona č. 187/2006 Sb.). Jednotlivá zaměstnání se rozepíše na samostatné řádky, případně další tiskopis ELDP. Dochází-li při dosažení rozhodného příjmu v rámci kalendářního měsíce k překrývání těchto zaměstnání je nutno každou z těchto činností vykázat na samostatný ELDP.*
 5. *Jestliže zaměstnanec vykonával v kalendářním měsíci více zaměstnání na základě dohod o provedení práce, jejichž období výkonu se nepřekrývalo a úhrn započitatelných příjmů z těchto dohod dosáhl v kalendářním měsíci alespoň částku rozhodného příjmu – tj. částky vyšší než 10 000 Kč (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.). Jednotlivá zaměstnání se rozepíše na samostatné řádky, případně další tiskopis ELDP. Dochází-li při dosažení rozhodného příjmu v rámci kalendářního měsíce k překrývání těchto zaměstnání, je nutno každou z těchto činností vykázat na samostatný ELDP.*
 6. Trvání pojištění v rámci jednoho kalendářního roku bude vyplněno ve dvou (třech) řádcích i za situace, kdy v průběhu daného kalendářního roku dojde u výdělečné činnosti konkrétního zaměstnance ke změně podmínek účasti na pojištění například:
 - v souvislosti se změnou zaměstnání (§ 6 zákona č. 187/2006 Sb.) na zaměstnání malého rozsahu (§ 7 zákona č. 187/2006 Sb.) a naopak
 - v souvislosti se změnou druhu výdělečné činnosti, tj. např. změna zaměstnání na *základě dohody o pracovní činnosti na zaměstnání na základě dohody o provedení práce atp.*

V těchto situacích je nutno postupovat v souladu s ust. § 10 odst. 4 zákona č. 187/2006 Sb., tzn. sledovat zda nedochází ke změně druhu výdělečné činnosti nebo k přerušení pojištění v návaznosti na následné dny pracovního klidu navazující na den skončení původního zaměstnání (svátek, sobota, neděle). V takovém případě bude na ELDP v dalším řádku uveden až den nástupu do zaměstnání, případně den zahájení výkonu nové výdělečné činnosti.

Jednotlivé údaje oddílu **2) Průběh pojištění v daném roce** se vyplňují následujícím způsobem:

„Kód“: vyplňuje se ve tvaru trojmístného údaje, který obsahuje tři dále uvedené hodnoty, umožňující rozlišení charakteru údajů jednotlivých řádků.

První znak trojmístného údaje se vyplňuje hodnotou „1“ – „9“ a „A“ – „Z“. Označuje druh výdělečné činnosti a umožňuje rozlišení více pojistných vztahů u téhož zaměstnavatele.

Druh výdělečné činnosti:

- 1** jeden (popřípadě první) pracovní poměr u zaměstnavatele
- 2** druhý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
- 3** třetí souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
- 4** čtvrtý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
- 5** pátý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
- 6** šestý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
- 7** *sedmý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele*
- 8** *osmý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele*
- 9** *devátý (a další) souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele*

- A** dohoda o pracovní činnosti
- B** druhá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
- C** třetí souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
- D** čtvrtá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
- E** pátá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
- F** šestá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
- G** sedmá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
- H** osmá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
- I** devátá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
- J** desátá (a další) souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele

- K** dobrovolný pracovník pečovatelské služby
- L** domácí zaměstnanec
- M** osoba pečující a osoba v evidenci (§ 4a písm. b) a c) a § 47i zákona č. 359/1999 Sb.)
(do 31.12.2012 pěstouni ve zvláštních případech - § 40a zákona č. 117/1995 Sb.)
- N** smluvní zaměstnanec
- O** *člen družstva*
- Q** *členové kolektivních orgánů právnické osoby*
- P** *prokurista*
- R** *likvidátor*
- S** *společník, jednatel, komanditista, ředitel obecně prospěšné společnosti*

- T** *dohoda o provedení práce*
- U** *druhá souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele*
- V** *třetí souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele*
- W** *čtvrtá souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele*
- X** *pátá souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele*
- Y** *šestá souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele*
- Z** *sedmá (a další) souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele*

Na činnosti uvedené pod znakem „1“ – „9“, „A“ – „J“ a „T“ – „Z“, bez ohledu na časový rozsah vzájemného překrývání, je nutno vést samostatný ELDP.

Číselník byl změněn pro období od 1. 1. 2012, tzn., že bude prvně použit pro vykazování doby pojištění od 1. 1. 2012, a to i v případech, kdy výdělečná činnost u zaměstnavatele byla započata před 1. 1. 2012.

V případě, že zasílán opravný ELDP za roky 2004 až 2008, je nutné použít tiskopis platný pro vykazování doby pojištění v těchto letech a současně v prvním znaku údaje „Kód“ uvést znak z číselníku druhů činnosti platného před 1. 1. 2009 (tj. na první pozici Kódu bude uveden stejný

znak, který byl uveden na původním ELDP za rok 2004 až 2008, který je opravován). V případě, že počínaje rokem 2012 je opravován ELDP za kalendářní rok 2009 – 2011, je nutné na první pozici znaku údaje „Kód“ uvést znak platný pro období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2011 (viz Všeobecné zásady platné pro vyplňování ELDP za uvedená období – www.cssz.cz).

Druhý znak trojmístného údaje umožňuje rozlišení situací, kdy:

Ø jsou po skončení výdělečné činnosti dodatečně zúčtovány příjmy započitatelné do vyměřovacího základu. Uvede se údaj:

· **P** - příjmy

Uvedení údaje „P“ **nepřichází v úvahu**:

- pokud se jedná o zaměstnání malého rozsahu; podle ustanovení § 7 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb. se příjem zúčtováný po skončení zaměstnání malého rozsahu považuje pro účely pojištění za příjem zúčtováný do kalendářního měsíce, v němž toto zaměstnání skončilo,
- *při výkonu zaměstnání na základě dohody o provedení práce; podle ustanovení § 7a odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb. se příjem zúčtováný po skončení dohody o provedení práce pro účely pojištění považuje za příjem zúčtováný do kalendářního měsíce, v němž toto zaměstnání skončilo.*

Ø do zaměstnání nastupuje pojištěnec, který již dovršil důchodový věk, případně, pojištěnec za trvání výdělečné činnosti dovršuje důchodový věk a jeho pojištění trvá i nadále. Doba pojištění od dovršení důchodového věku se vždy vykazuje uvedením údaje:

· **D** - důchodový věk

Ø v údajích „Dny“ je třeba vykázat vyšší počet pojištěných dnů, než jaký by odpovídal počtu dnů trvání zaměstnání po odečtení dnů připadajících na měsíce označené znakem „X“. Uvede se údaj:

· **V** - výjimka

se uvede v případě, že:

- pojištěnec v průběhu kalendářního roku vykonával vojenskou službu v ozbrojených silách ČR, a to pouze za situace, kdy pojištěnec vykonával vojenskou službu po část kalendářního měsíce a ve zbývajících částech kalendářního měsíce nesplnil ani jednu z podmínek § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. V takovém případě nelze kalendářní dny, kdy nebyly splněny uvedené podmínky hodnotit jako dobu důchodového pojištění a v tento měsíc je nutno (z důvodu nehodnocení části měsíce) označit znakem „X“.
- ELDP je vyhotovován v návaznosti na ust. § 11 odst. 2 věty šesté zákona č. 155/1995 Sb. (neplatné skončení pracovněprávního vztahu) a je nutno řešit otázku hodnocení doby pojištění v kalendářním měsíci, v němž nabylo právní moci rozhodnutí soudu jímž soud rozhodl, že uvedený vztah skončil neplatně *nebo v němž byla uzavřena, po podání návrhu na určení neplatnosti skončení tohoto právního vztahu, mimosoudní dohoda* (a pojištěnec v rámci tohoto měsíce nenastoupil do zaměstnání). V případě, že není splněna ani jedna z podmínek § 11 odst. 2 věty první zákona č. 155/1995 Sb., nelze z měsíce, v němž rozhodnutí soudu nabylo právní moci *nebo v němž byla uzavřena mimosoudní dohoda*, hodnotit jako dobu důchodového pojištění kalendářní dny ode dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu *nebo ode dne uzavření mimosoudní dohody*, a tento měsíc je nutno (z důvodu nehodnocení části měsíce) označit znakem „X“.

Nepřichází-li vyplnění druhého údaje v úvahu (nejedná se o shora vymezené situace), uveďte se:

- + (znaménko plus)

Třetí znak trojmístného údaje se vyplňuje:

v případech, kdy pojištěnec výdělečně činný u obchodní společnosti, nebo družstva, u něhož je v prvním údaji uvedena hodnota „1” – „9” nebo „A” – „J”, „L”, „N”, „P”, „S” a „T” – „Z” byl aspoň jeden den v rámci daného kalendářního roku (části kalendářního roku) členem statutárního orgánu obchodní společnosti nebo družstva, členem dozorčí rady, případně společníkem obchodní společnosti

Uvádí se údaj:

- **S** – statutární zástupce obchodní společnosti nebo družstva

Nepřichází-li vyplnění třetího údaje v úvahu (nejedná se o shora vymezené situace), uveďte se:

- + (znaménko plus).

„MR” - zaměstnání malého rozsahu se uvede :

A – v případech, kdy se ve smyslu § 7 zákona č. 187/2006 Sb. jedná o zaměstnání malého rozsahu

N - v případech, kdy se jedná o zaměstnání (§ 6 zákona č. 187/2006 Sb.) a o *zaměstnání uzavřené na základě dohody o provedení práce (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.)*.

„Od” - „Do”: oba tyto údaje se uvádí s tečkami ve tvaru D.(DD.)M.(MM.) (např. 2.4., 14.11.). Byla-li výdělečná činnost započata před kalendářním rokem, který je vykazován a trvá i po jeho uplynutí, uvede se 1.1. – 31.12. Jedná-li se o výdělečnou činnost navázanou v průběhu kalendářního roku, případně na dobu celého kalendářního roku, uvede se do údaje „Od” den vzniku účasti na nemocenském pojištění, tj. den nástupu do zaměstnání atp. Do údaje „Do” se uvede den ukončení výdělečné činnosti (např. 30.6.) případně 31.12., trvá-li výdělečná činnost i po tomto datu, nebo k tomuto datu skončila. Skutečnost, zda výdělečná činnost byla v kalendářním roce ukončena případně, zda trvá, je zřejmá z hodnoty uvedené v záhlaví ELDP v údaji „Typ ELDP”.

U osob, které vykonávají:

- zaměstnání malého rozsahu (§ 7 zákona č. 187/2006 Sb.) se do údaje „Od” uvede den vzniku účasti na pojištění tj. den nástupu do zaměstnání v případech, kdy ke vzniku účasti na pojištění došlo již v měsíci nástupu do zaměstnání. V případech, kdy účast na pojištění vzniká až v některém z následujících kalendářních měsíců po měsíci, kdy činnost byla započata, se uvede první den tohoto kalendářního měsíce (§ 94 zákona č. 187/2006 Sb.).
- *zaměstnání konané na základě dohody o provedení práce (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.) se do údaje „Od” uvede den vzniku účasti na pojištění tj. den, kdy začal konat sjednanou práci v případech, kdy ke vzniku účasti na pojištění došlo již v tomto měsíci. V případech, kdy účast na pojištění vzniká až v některém z následujících kalendářních měsíců po měsíci, kdy začal konat sjednanou práci, se uvede první den tohoto kalendářního měsíce (§ 94 zákona č. 187/2006 Sb.).*

Údaj „Od” – „Do” zůstane nevyplněn za situace, kdy je v daném řádku, po skončení výdělečné činnosti, vykazován dodatečně zúčtovaný příjem, započitatelný do vyměřovacího základu (druhý znak trojmístného údaje – hodnota „P”).

Při opakovaném zahájení výdělečné činnosti v témže kalendářním roce po přerušení se pokračuje v záznamech na tomtéž ELDP na jeho druhém, případně třetím řádku s uvedením nového intervalu „Od“ - „Do“.

Je-li následná výdělečná činnost navázána bezprostředně (bez jediného dne přerušení - § 10 odst. 4 zákona č. 187/2006 Sb.), uvádí se celý interval trvajících pojištění v jednom řádku. Tato zásada neplatí, dochází-li v rámci nově navázané výdělečné činnosti ke změně zaměstnání na zaměstnání malého rozsahu anebo naopak dochází-li ke změně druhu výdělečné činnosti (např. původně trval pracovní poměr, který skončí, a od následujícího dne je navázána dohoda o pracovní činnosti).

Vyzve-li orgán sociálního zabezpečení v průběhu kalendářního roku k zaslání ELDP (např. v návaznosti na sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění) a pojištění trvá i po jeho odeslání, uvede se jako datum „Do“ poslední den kalendářního měsíce, za který byl pojištěnci naposledy zaměstnavatelem zúčtován příjem. Na dalším ELDP vyhotovovaném za zbývajících období trvání pojištění v daném kalendářním roce, se uvede v údajích „Od“ první den kalendářního měsíce následující po měsíci, za který byl původně vyhotovený ELDP odeslán.

Výjimkou je situace, kdy je ELDP přikládán k žádosti o starobní důchod sepsané až 4 měsíce před požadovaným datem přiznání důchodu a výdělečná činnost již po datu přiznání důchodu nadále netrvá. V takovém případě již zaměstnavatel na zbývajících měsících před přiznáním důchodu ELDP nevyhotovuje.

„Dny“: uvádí se počet kalendářních dnů trvání pojištění v daném kalendářním roce. Do celkového součtu dnů se podle § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. nezahrnují kalendářní měsíce, ve kterých pojištěnec nebyl, ve smyslu § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., účasten pojištění.

Do počtu kalendářních dnů se zahrnují vyloučené doby (viz dále „Vyloučené doby“).

V případě zaměstnání malého rozsahu (§ 7 zákona č. 187/2006 Sb.), se do celkového součtu dnů nezapočítávají ty kalendářní měsíce (části kalendářního měsíce), ve kterých nebylo zaměstnání vykonáváno v rozsahu zakládajícím účast na nemocenském pojištění. Do součtu dnů se zahrnují pouze kalendářní měsíce, případně pouze části kalendářních měsíců, v nichž zaměstnanec dosáhl částky započitatelného příjmu (byla mu zúčtována) aspoň ve výši rozhodného příjmu **2 500 Kč v roce 2012 a 2013** (§ 6 odst. 5 zákona č. 187/2006 Sb.).

V případě zaměstnání konaného na základě dohody o provedení práce se do celkového součtu dnů nezapočítávají ty kalendářní měsíce (části kalendářního měsíce), ve kterých nebylo zaměstnání vykonáváno v rozsahu zakládajícím účast na nemocenském pojištění. Do součtu dnů se zahrnují pouze kalendářní měsíce, případně části kalendářních měsíců, v nichž byl zaměstnanec zúčtován započitatelný příjem v částce vyšší než 10 000 Kč (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.). Zaměstnanec činný na základě dohody o provedení práce je účasten pojištění též, jestliže vykonával v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele více dohod o provedení práce a úhrn započitatelných příjmů z těchto dohod dosáhl v kalendářním měsíci alespoň 10 001 Kč. V takovém případě je účasten pojištění nejvýše po dobu trvání takových zaměstnání v tomto kalendářním měsíci.

Ve výše uvedených případech, kdy podmínkou účasti na pojištění je zúčtování určitého minimálního příjmu (2 500 Kč a 10 001 Kč), se částka rozhodného příjmu z žádných důvodů úměrně nesnižuje, a to ani v kalendářním měsíci, v jehož průběhu byla výdělečná činnost započata, případně ukončena.

„1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 1 – 12“: číselné označení jednotlivých kalendářních měsíců daného kalendářního roku (1-12 – všechny měsíce kalendářního roku), umožňuje označit **znakem „X“** ty kalendářní měsíce trvání výdělečné činnosti, které se **nepovažují za dobu důchodového pojištění ve smyslu § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.**, přičemž pro zápočet daného kalendářního měsíce se odchýlně posuzuje účast na pojištění:

- u osob, které vykonávají zaměstnání malého rozsahu,
- *u zaměstnanců, kteří jsou účastní pojištění, jestliže jejich zaměstnání nemělo trvat a ani netrvalo déle než 14 kalendářních dnů (ust. § 6 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb.),*
- *u osob, které vykonávají zaměstnání na základě dohody o provedení práce.*

V těchto situacích se v daném kalendářním měsíci prvotně posuzují podmínky účasti na pojištění, tj. dosažení rozhodného příjmu.

Součet započtených dnů ve sloupci „Dny“ bude v rámci období vykázané výdělečné činnosti „Od“– „Do“ odpovídat součtu dnů v měsících, v nichž není písmeno „X“ uvedeno.

Tato zásada neplatí, pokud je znakem „X“ označen kalendářní měsíc, v jehož rámci účast na pojištění nevznikla, zároveň však v tomto měsíci byla:

- po část měsíce vykonávána vojenská služba,
- po část měsíce trvaly omluvné důvody a jedná se o zaměstnání malého rozsahu *nebo zaměstnání na základě dohody o provedení práce* a zároveň v daném měsíci nebyla splněna podmínka dosažení rozhodného příjmu. Přichází v úvahu v situaci, kdy pracovní neschopnost započala v měsíci, v němž byla splněna podmínka účasti na nemocenském pojištění (*tedy dosažení příjmu 2 500 Kč při zaměstnání malého rozsahu - § 6 odst. 5 zákona č. 187/2006 Sb., a dosažení příjmu vyššího než 10 000 Kč - § 7a odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., při zaměstnání na základě dohody (dohod) o provedení práce*) a dočasná pracovní neschopnost pokračuje do následujícího měsíce (následujících měsíců) a v kalendářním měsíci, kdy pracovní neschopnost skončí, nebude splněna podmínka dosažení *rozhodného příjmu*,
- v případě aplikace ust. § 11 odst. 2 věty šesté zákona č. 155/1995 Sb. (neplatné skončení pracovněprávního vztahu).

Za dobu pojištění se nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle § 5 zákona č. 589/1992 Sb. proto, že tyto osoby nevykonávaly činnost zakládající účast na pojištění, pokud nešlo o omluvné důvody dle ustanovení § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb.

Za dobu pojištění se u osob uvedených **v § 5 odst. 1 písm. a), f), w) a x) zákona č. 155/1995 Sb.** (zaměstnanci v pracovním poměru, zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti, *zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce*, společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti jestliže mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost vykonávají práci, za kterou jsou touto společností odměňováni a *prokuristé*) nepovažuje kalendářní měsíc, za který jejich zaměstnavatel neodvedl pojistné, které byl povinen odvést, je-li tímto zaměstnavatelem obchodní společnost nebo družstvo a tyto osoby jsou současně členy statutárního orgánu této společnosti nebo družstva, členy dozorčí rady, případně společníky obchodní společnosti; pro účely části věty před středníkem se za dlužné pojistné nepovažuje dlužné penále. *Uvedené se netýká ředitelů obecně prospěšných společností, jestliže mimo pracovně právní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, neboť obecně prospěšná společnost není obchodní společností podle Obchodního zákoníku.*

Pokud byly zaměstnavatelem odeslány ELDP s údaji o době pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a), f), w) a x) zákona č. 155/1995 Sb., na které se vztahovala aplikace výše citovaného ustanovení (v důsledku dluhu na pojistném byly některé měsíce označeny znakem „X“), provádějí se případné opravy takto odeslaných údajů v době, kdy pojistné za celé období vykázané na ELDP bylo v rámci tříletého období uhrazeno. Pokud zaměstnavatel zaplatí pojistné jen za některé z měsíců označených na původně odeslaném ELDP znakem „X“, zasílají se opravné údaje až v rámci hromadného odesílání ELDP po konečném zúčtování výdělků (nejpozději do 30 dnů po 30. dubnu následujícího roku). Znamená to, že např. při doplacení dlužného pojistného za rok 2010 v březnu 2012 budou zároveň odeslány opravné ELDP zmíněných osob za rok 2010, pokud se u nich mění počet měsíců označených původně znakem „X“ jako měsíce nepojištěné.

Znak „X” (pokud jeho označení přichází v úvahu) se v rámci kalendářního roku **prvně uvádí** v měsíci, od něhož trvá výdělečná činnost a **naposledy** v měsíci, kdy výdělečná činnost skončila.

Znak „X” nebude uváděn v měsících, kdy nebyl dosažen žádný příjem z výdělečné činnosti započitatelný do vyměřovacího základu proto, že po celý kalendářní měsíc trval výkon vojenské služby v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě.

Znak „X” však bude uveden v měsíci, kdy výkon této vojenské služby trval po část měsíce (např. vojenské cvičení trvalo od 1. 4. do 15. 4. 2012) a po zbývající část měsíce, i když trval pojistný vztah, nedosáhl pojištěnec příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného proto, že nevykonával činnost zakládající účast na pojištění, pokud nešlo o omluvné důvody dle ustanovení § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. Z celkového součtu dnů se v tomto případě neodečte celý kalendářní měsíc, ale pouze část měsíce po ukončení vojenské služby (od 16. 4. 2012 do 30. 4. 2012). Výkon vojenské služby přichází po 31. 12. 2004 v úvahu, jen ve zcela výjimečných situacích, a to právě jen u vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení.

Pokud žena (muž) čerpá mateřskou nebo rodičovskou dovolenou (např. až do 4 let věku dítěte), bude znak „X” ve většině případů prvně uveden v měsíci následujícím po měsíci, ve kterém se dítě narodilo. Výjimkou budou situace, kdy k porodu dojde 1. dne v měsíci, v těchto případech bude znak „X” uveden již v měsíci porodu (nebude-li zúčtován příjem, z něhož se odvádí pojistné). Znak „X” bude dále uváděn ve všech měsících čerpání tohoto volna.

Potrvá-li mateřská a rodičovská dovolená po celý následující kalendářní rok (roky), zaměstnavatel na další ELDP místo uvádění dvanácti „X” vyznačí „X” v posledním třináctém prostoru označeném „1-12”. Třináctý prostor bude využíván výlučně v případech, kdy po celý kalendářní rok (tj. v období od 1.1. do 31.12.) nepřichází v úvahu zápočet ani jednoho dne pojištění.

Pokud by v době čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené po narození dítěte byl zúčtován v některém měsíci příjem z výdělečné činnosti, z něhož by bylo odvedeno pojistné podle zákona č. 589/1992 Sb., uvede se ve všech kalendářních měsících znak „X” s výjimkou měsíce, ve kterém byl zúčtován příjem.

Obdobné označení nepojištěných měsíců se vztahuje na jakékoli trvání pracovního volna bez náhrady mzdy (např. neplacené volno, neomluvená absence, výkon vazby atp.).

„Vyloučené doby”: uvádí se doba trvání omluvných důvodů (§ 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb.), tj.:

- doba dočasné pracovní neschopnosti, kterou si pojištěnec nezpůsobil úmyslně a doba karantény. Skutečnost, že po určitou dobu dojde k případnému omezení nároku na výplatu dávky nemá na vykázaní doby dočasné pracovní neschopnosti, karantény do vyloučených dob vliv,
- doba, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena domácnosti (nejde-li o osoby, které nemají podle § 39 odst. 5 zákona č. 187/2006 Sb. nárok na ošetřovné), nejvýše však prvních 9 kalendářních dnů potřeby ošetřování, popřípadě prvních 16 kalendářních dnů jde-li o osamělého zaměstnance, který má v péči alespoň jedno dítě ve věku do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku. Pokud dojde k vystřídání v průběhu ošetřování, zaměstnavatel prvního ošetřujícího vykáže dobu ošetřování podle počtu dnů ošetřování, druhý zaměstnavatel pak v počtu dní zbývajících do 9 (16), neskončí-li potřeba ošetřování dříve (počet dnů „vyčerpaných” prvním pečujícím bude patrný z průkazu „Rozhodnutí o vzniku potřeby ošetřování/péče”),

- doba před porodem, po kterou nebyla vykonávána výtěžná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu do dne, který bezprostředně předcházeli dni porodu.

Doba pracovní neschopnosti v rámci výtěžné činnosti se v období do vyloučených dob vykazuje za celou dobu jejího trvání, bez ohledu na skutečnost, že pracovní neschopnost podle potvrzení lékaře případně trvá i po uplynutí podpůrné doby pro výplatu nemocenského.

Doba trvání omluvných důvodů se na ELDP vykazuje jako doba vyloučená i v případě, kdy její počátek spadá do doby čerpání neplaceného volna.

Jde-li o zaměstnání malého rozsahu *nebo zaměstnání na základě dohody o provedení práce*, vykazuje se pouze doba trvání té dočasné pracovní neschopnosti (případně doba, po kterou nebyla vykonávána výtěžná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu do dne, který bezprostředně předcházeli dni porodu), pokud trvání těchto omluvných důvodů (§ 16 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb.) započalo v měsíci, ve kterém byla splněna podmínka účasti na nemocenském pojištění, tj. bylo dosaženo rozhodného příjmu (*2 500 Kč, případně 10 001 Kč*).

Dále se za vyloučenou dobu považuje:

- doba výkonu vojenské služby v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě, pokud tato bude ve výjimečných případech přicházet v úvahu (§ 16 odst. 4 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb.),
- doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu *nebo mimosoudní dohody uzavřené po podání návrhu na určení neplatnosti skončení tohoto právního vztahu* nadále trval právní vztah zakládající účast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí nebo této dohody došlo k jeho skončení neplatně a pokud by jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému ukončení tohoto vztahu splněna podmínka účasti na pojištění a pokud současně za tuto dobu nebyla soudem přiznána (*mimosoudně dohodnutá*), náhrada mzdy platu nebo jiného započitatelného příjmu do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného (§ 16 odst. 4 písm. j) zákona č. 155/1995 Sb.).

Vyloučené doby se vykazují v počtu kalendářních dnů (nikoli pracovních) a neodečítají se z celkového počtu dnů uvedených v údajích „Dny“.

Podle ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb. se vyloučené doby na ELDP vykazují jen v případě, že se nekryjí s dobou:

- pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- za kterou náležela náhrada za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti náležící za pracovní úraz (nemoc z povolání) podle ustanovení § 371 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce.

V takových případech nelze tyto doby považovat za vyloučené, a tedy je ani vykazovat do sloupce „Vyloučené doby“ na ELDP (podrobněji viz Příloha č. 4).

„Vyměřovací základ“: uvádí se úhrn zúčtovaných příjmů započitatelných do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného ve smyslu § 5 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 589/1992 Sb. **Vyměřovací základ se do ELDP uvádí v plné výši** bez ohledu na skutečnost, že odvodu pojistného podléhá, ve smyslu ust. § 15a zák. č. 589/1992 Sb., pouze maximální vyměřovací základ, *který v roce 2012 činí 48-násobek průměrné mzdy – 1.206.576 Kč (48 x 25.137 Kč), a v roce 2013 činí 48-násobek průměrné mzdy – 1.242.432 Kč (48 x 25.884 Kč)*. Faktický vyměřovací základ se do ELDP uvádí z důvodu možného vyhodnocení otázky aplikace ust. § 11 odst. 2, § 16 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb. – při stanovení výše důchodu se však započítává jen maximální vyměřovací základ. Vyměřovací základ se uvádí bez teček, případně čárek, s mezerou

mezi tisíci a sty např. 4 560, 126 000, případně miliony, tisíci a sty např. 2 920 800 a vykazuje se k časovému údaji „Od“ – „Do“, ke kterému se váže. Pouze jde-li o situaci, kdy jsou uváděny údaje jednoho kalendářního roku do dvou řádků v souvislosti s dovršením důchodového věku, se celkový vyměřovací základ uvede úhrnem do řádku, ve kterém je vykázána doba po dovršení důchodového věku. Posledně uvedené neplatí, pokud

- celé období po dovršení důchodového věku daného kalendářního roku by bylo dobou odečtenou. V tomto případě se vyměřovací základ uvede úhrnem do řádku, kde je vykázána doba do dovršení důchodového věku,
- řádek v němž je vykázáno období před dovršením důchodového věku končí datem, na které zaměstnání v období od dosažení důchodového věku vykázané v dalším řádku plynule nenavazuje nebo navazuje, ale změnil se druh činnosti nebo rozsah činnosti (MR). V těchto případech bude vyměřovací základ uveden v řádku vykazujícím období, do kterého vyměřovací základ náleží, bez ohledu na vykázané období po dovršení důchodového věku (tj. 2. znak kódu „D“).
- **Na ELDP se neuvádí** vyměřovací základ dosažený v kalendářním měsíci osobami uvedenými v § 5 odst. 1 písm. a), f), w) a x) zákona č. 155/1995 Sb., jestliže jejich zaměstnavatel neodvedl za tento kalendářní měsíc pojistné, které byl povinen odvést, je-li tímto zaměstnavatelem obchodní společnost nebo družstvo a tyto osoby jsou současně členy statutárního orgánu této společnosti nebo družstva, členy dozorčí rady, případně společníky obchodní společnosti. Za dlužné pojistné se pro tyto účely nepovažuje dlužné penále. *Uvedené se netýká ředitelů obecně prospěšných společností, jestliže mimo pracovní právní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni.*

„Doby odečt.“: (Doby odečtené) uvádí se počet kalendářních dnů, ve kterých

- pojištěnec výdělečně činný **po dovršení důchodového věku** (obecného dle § 32 nebo speciálního dle § 74, § 74a, § 76, § 94 zákona č. 155/1995 Sb.), čerpal pracovní volno bez náhrady příjmů, měl neomluvenou nepřítomnost v práci. Rovněž se odečítají doby trvání omluvných důvodů (§ 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb.). Odečítají se i kalendářní dny měsíce, který je označen znakem „X“ (např. z důvodu nedosažení rozhodného příjmu u zaměstnání malého rozsahu nebo dohody o provedení práce). Všechny tyto doby se odečítají z celkového počtu kalendářních dnů zahrnutých v intervalu „Od“ - „Do“.
Poznámka: Dny započtené (kolonka „Dny“) jsou rovny intervalu „Od“ – „Do“, minus hodnota údaje „Doby odečtené“.

„Celkem“: zaměstnavatel provede součet číselných údajů ve sloupcích „Vyloučené doby“, „Vyměřovací základ“ a „Doby odečtené“. Chybný údaj se neopravuje, pouze se škrtně s parafou opravil(a).

3) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ZAMĚSTNAVATELE A PODPISY

Jednotlivé údaje tohoto oddílu se vyplňují následujícím způsobem:

„Název zaměstnavatele“: vyplňuje se celý název zaměstnavatele, pod kterým je zapsán v obchodním, živnostenském nebo jiném rejstříku, a obec sídla. Pokud je zaměstnavatelem fyzická osoba, uvádí se jméno a příjmení fyzické osoby a obec sídla, ve kterém má trvalý pobyt (bydliště), a to i v případě zaměstnavatele registrovaného v zahraničí.

„IČ“: uvádí se identifikační (individuální) číslo přidělované zaměstnavateli pro potřeby ČSÚ. IČ se uvede včetně úvodních nul. U zahraničních subjektů se uvádí individuální číslo vydané v cizině. V případě, že zaměstnavatel nemá IČ přiděleno, zůstane údaj nevyplněn.

„Variabilní symbol“: uvádí se variabilní symbol přidělený zaměstnavateli jako plátcí pojistného správou sociálního zabezpečení.

„Výdělečná činnost od“: uvádí se s tečkami ve tvaru D.(DD.)M.(MM.)RRRR. Vyplňuje se jen, byla-li výdělečná činnost konkrétního pojištěnce započata před kalendářním rokem, za který je ELDP veden. V případě, že občan do tří měsíců u téhož zaměstnavatele zahájil znovu výdělečnou činnost a pro její zápis je využit druhý případně i třetí řádek ELDP, vztahuje se údaj „Výdělečná činnost u zaměstnavatele od“ k nejstarší výdělečné činnosti vykázané na tomto ELDP.

U osob, které vykonávají zaměstnání malého rozsahu, *zaměstnání na základě dohody o provedení práce nebo zaměstnání, které nemělo trvat a ani netrvalo déle než 14 kalendářních dnů, pokud zaměstnanec vykonával v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele více těchto zaměstnání a úhrn započitatelných příjmů z těchto zaměstnání dosáhl v kalendářním měsíci aspoň částku rozhodného příjmu*, se údaj „Výdělečná činnost od“ vyplňuje i v případě, že činnost byla zahájena v daném kalendářním roce, za který je ELDP veden - uvede se datum faktického zahájení výkonu činnosti.

„Datum vyhotovení ELDP“: uvádí se s tečkami ve tvaru D.(DD.)M.(MM.)RRRR - vyznačí se datum, kdy je ELDP vyhotovován (opravován, rekonstruován).

„Datum a podpis pojištěnce“: ELDP odesílaný do evidence orgánům sociálního zabezpečení nemusí údaj datum a podpis pojištěnce obsahovat. Datum a podpis pojištěnce je nezbytný na stejnopise ELDP, který zůstává založen u zaměstnavatele (§ 38 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb.). Tento stejnopis musí být pojištěnci předložen k podpisu nejpozději v den, kdy zaměstnavatel předkládá ELDP příslušnému orgánu sociálního zabezpečení.

„Podpis a razítko zaměstnavatele“: podepisuje pověřený pracovník zaměstnavatele. V případě, že zaměstnavatel nevlastní razítko, ověří údaje čitelným podpisem statutární zástupce zaměstnavatele. Zpracovává-li účetnictví firmy jiný zaměstnavatel, údaje ELDP ověřuje svým razítkem a podpisem zástupce tohoto zaměstnavatele. Pokud je v možnostech zaměstnavatele, je žádoucí použít razítko jiné barvy než červené.

„Pro potřeby OSSZ“: pole slouží výlučně pro orgány sociálního zabezpečení.

Zpracoval: odbor 31 ČSSZ
aktualizace leden 2013

Číselník okresů

Kód	Popis	Kód	Popis
110	Praha 10	552	Chomutov
111	Praha 1	553	Jablonec nad Nisou
112	Praha 2	554	Liberec
113	Praha 3	555	Litoměřice
114	Praha 4	556	Louny
115	Praha 5	557	Most
116	Praha 6	558	Teplice
117	Praha 7	559	Ústí nad Labem
118	Praha 8	660	Havlíčkův Brod
119	Praha 9	661	Hradec Králové
121	Praha 5 – Jihozápadní Město	662	Chrudim
122	Praha 4 – Modřany	663	Jičín
123	Praha 4 – Jižní Město	664	Náchod
220	Benešov	665	Pardubice
221	Beroun	666	Rychnov nad Kněžnou
222	Kladno	667	Semily
223	Kolín	668	Svitavy
224	Kutná Hora	669	Trutnov
225	Mělník	670	Ústí nad Orlicí
226	Mladá Boleslav	771	Blansko
227	Nymburk	772	Brno – město
228	Praha – východ	773	Brno – venkov
229	Praha – západ	774	Břeclav
230	Příbram	775	Zlín
231	Rakovník	776	Hodonín
332	České Budějovice	777	Jihlava
333	Český Krumlov	778	Kroměříž
334	Jindřichův Hradec	779	Prostějov
335	Pelhřimov	780	Třebíč
336	Písek	781	Uherské Hradiště
337	Prachatice	782	Vyškov
338	Strakonice	783	Znojmo
339	Tábor	784	Žďár nad Sázavou
440	Domažlice	884	Jeseník
441	Cheb	885	Bruntál
442	Karlovy Vary	886	Frydek - Místek
443	Klatovy	887	Karviná
444	Plzeň – město	888	Nový Jičín
445	Plzeň – jih	889	Olomouc
446	Plzeň – sever	890	Opava
447	Rokycany	891	Ostrava – město
448	Sokolov	892	Přerov
449	Tachov	893	Šumperk
550	Česká Lípa	894	Vsetín
551	Děčín		

Číselník států (nejčastěji se vyskytující státy)

Pokud zde konkrétní označení není uvedeno, je k dispozici v Číselníku zemí dostupném na prostřednictvím odkazu na webových stránkách ČSSZ, v sekci [Tiskopisy/Číselníky](#), případně na kterékoli OSSZ.

Kód	Popis	Kód	Popis
AM	Arménie	LV	Lotyšsko
AU	Austrálie	LU	Lucembursko
BE	Belgie	HU	Maďarsko
BY	Bělorusko	MK	Makedonie
BA	Bosna a Hercegovina	MT	Malta
BG	Bulharsko	MD	Moldavsko
CZ	Česká republika	MN	Mongolsko
CN	Čína	DE	Německo
DK	Dánsko	NL	Nizozemsko
EE	Estonsko	NO	Norsko
FR	Francie	NZ	Nový Zéland
FI	Finsko	PL	Polsko
CL	Chile	PT	Portugalsko
HR	Chorvatsko	AT	Rakousko
IN	Indie	RO	Rumunsko
IE	Irsko	RU	Rusko
IS	Island	GR	Řecko
IT	Itálie	SK	Slovensko
IL	Izrael	SI	Slovinsko
JP	Japonsko	UK/GB	Spojené království V. Britanie a S. Irska
YU	Jugoslávie	US	Spojené státy americké
CA	Kanada	ES	Španělsko
KZ	Kazachstán	SE	Švédsko
KP	Korea, lidově demokratická republika	CH	Švýcarsko
CY	Kypr	TH	Thajsko
KG	Kyrgyzstán	TR	Turecko
LI	Lichtenštejnsko	UA	Ukrajina
LT	Litva	VN	Vietnam

Citace vybraných ustanovení**I. Zákon č. 582/1991 Sb.**

Při vykazování doby pojištění na ELDP zaměstnavatel čerpá z podkladové evidence, kterou je povinen ve smyslu platné zákonné úpravy vést pro účely důchodového pojištění.

§ 37 zákona č. 582/1991 Sb., Vedení a předkládání záznamů

- 1) *Evidence, kterou zaměstnavatel vede o občanech pro účely důchodového pojištění, musí obsahovat tyto údaje:*
 - a) *příjmení (včetně všech dřívějších příjmení), jméno, datum a místo narození, místo trvalého pobytu, státní občanství a byl-li občan účasten důchodového pojištění v cizině a zaměstnavatel je jeho prvním zaměstnavatelem po skončení této účasti, též údaj o názvu a adrese cizozemského nositele pojištění a o cizozemském čísle pojištění,*
 - b) *rodné číslo,*
 - c) *vznik a skončení pracovního poměru nebo jiného vztahu k zaměstnavateli, který zakládá účast na důchodovém pojištění,*
 - d) *vyměřovací základ pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení za příslušná rozhodná období podle zvláštního zákona (zákon č. 589/1992 Sb., v platném znění),*
 - e) *dobu dočasné pracovní neschopnosti, s výjimkou dočasné pracovní neschopnosti, kterou si občan přivodil úmyslně, a karantény, dobu po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena domácnosti, nejde-li o osoby, které podle zákona o nemocenském pojištění nemají nárok na ošetrovné, a skutečnost, zda pojištěnec v žádosti ošetrovné uvedl, že je osamělý, a dobu před porodem, po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu, do dne který bezprostředně předchází dni porodu,*
 - f) *dobu pracovního volna bez náhrady příjmu a neomluvené nepřítomnosti v práci,*
 - g) ***záznam, zda občan pobírá starobní důchod přiznaný podle § 31 zákona o důchodovém pojištění, kdo jej vyplácí, datum vzniku nároku na tento důchod, popřípadě číslo rozhodnutí o jeho přiznání, jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti,***
 - h) *jde-li o obchodní společnost, seznam společníků a členů statutárního orgánu a dozorčí rady této společnosti za jednotlivé kalendářní měsíce a přehled kalendářních měsíců, za které tato společnost neodvedla pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, které byla povinna odvést, to platí obdobně pro družstvo,*
 - i) *nepodléhá-li zaměstnanec nebo smluvní zaměstnanec pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, údaje o jeho pojištění v cizině,*
 - j) *dobu vojenské činné služby, nejde-li o vojáky z povolání.*
- 2) *Zaměstnavatel dále vede evidenci:*
 - a) *o náhradách za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání), které vyplácí, a vystavuje občanům potvrzení o době a důvodu poskytování těchto náhrad a o výši těchto náhrad vyplacených v jednotlivých kalendářních letech,*
 - b) *o zvláštním příspěvku horníkům, který vyplácela před rokem 1996, a vystavuje potvrzení občanům o době poskytování příspěvku a o výši příspěvku vyplaceného v jednotlivých kalendářních letech,*
 - c) ***o dobách uvedených v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a), d) a e) zákona o důchodovém pojištění, pokud tyto doby trvaly celý kalendářní měsíc, popřípadě jen po část kalendářního měsíce, pokud pracovní poměr nebo jiný vztah k zaměstnavateli, který zakládá účast na důchodovém pojištění, trval jen po část kalendářního měsíce, a v takovém kalendářním měsíci byl zúčtován příjem, který se zahrnuje do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení, a o výši tohoto příjmu; zaměstnavatel vystavuje***

potvrzení o těchto dobách a o výši tohoto příjmu na žádost občana za jednotlivé kalendářní roky.

- 3) *Občané předkládají potvrzení uvedená v odstavci 2 v souvislosti se žádostí o přiznání důchodu.*
- 6) *Jde-li o osoby se zdravotním postižením při teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, vede zaměstnavatel nebo vzdělávací zařízení, u nichž se příprava provádí, v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Ustanovení odstavce 4 věty druhé platí zde přiměřeně.*

Problematiku vedení a předkládání ELDP upravuje ustanovení:

§ 38 zákona č. 582/1991 Sb., Evidenční listy

- 1) *Zaměstnavatelé a orgány plnící úkoly v důchodovém pojištění podle § 36 písm. a) až d), f) až n), q), s), u) až w), a y) až zh) jsou povinni vést pro každého občana uvedeného v těchto ustanoveních, který je účasten důchodového pojištění evidenční list. Evidenční list nevede okresní správa sociálního zabezpečení, plní-li úkoly zaměstnavatele podle § 36 písm. s).*
- 2) *Evidenční list se vede pro každého občana za jednotlivý kalendářní rok. Pro každý kalendářní rok se vede vždy nový, a to i když trvala účast na důchodovém pojištění u téhož zaměstnavatele v předchozím kalendářním roce.*
- 3) *Evidenční list se vede od 1. ledna kalendářního roku nebo ode dne vzniku účasti občana na důchodovém pojištění, vznikla-li tato účast po 1. lednu a ukončuje se dnem 31. prosince kalendářního roku nebo dnem skončení této účasti, skončila-li tato účast před 31. prosincem.*
- 4) *Do evidenčního listu se zapisují za každý kalendářní rok po účetní uzávěrce (závěrce mzdových listů), nejpozději však do 30. dubna následujícího kalendářního roku, a v případě skončení účasti na důchodovém pojištění před 31. prosincem do 1 měsíce po konečném vyúčtování příjmů, nejpozději do 31. ledna následujícího kalendářního roku.*
 - a) *identifikační údaje zaměstnavatele,*
 - b) *jméno, poslední příjmení, rodné příjmení, datum a místo narození, místo trvalého pobytu a rodné číslo občana,*
 - c) *druh výdělečné činnosti,*
 - d) *doba účasti na důchodovém pojištění,*
 - e) *doba důchodového pojištění,*
 - f) *vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,*
 - g) *doby, které se při stanovení osobního vyměřovacího základu podle § 16 odst. 4 písm. a), d) a j) zákona o důchodovém pojištění vylučují,*
 - h) *doby, které se ode dne dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod nepovažují za výkon výdělečné činnosti pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu.*
- 5) *Zaměstnavatel je povinen vyhotovit dva stejnopisy evidenčního listu s údaji podle odstavce 4; jeden stejnopis je povinen předložit občanovi k podpisu a založit do své evidence [§ 35a odst. 4 písm. a)] a druhý stejnopis, který opatří podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce a svým razítkem, je povinen vydat občanovi, a to nejpozději v den, kdy předkládá evidenční list příslušnému orgánu sociálního zabezpečení podle § 39 odst. 2 nebo 3. Nesouhlasí-li občan se zápisem zaměstnavatele v evidenčním listu a zaměstnavatel na základě žádosti občana evidenční list včetně jeho stejnopisu neopraví, může občan požádat okresní správu sociálního zabezpečení příslušnou podle § 39 odst. 1 do 30 dnů ode dne převzetí stejnopisu evidenčního listu, aby tento spor rozhodla. Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení může zmeškání lhůty uvedené ve větě druhé prominout; proti rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty není odvolání přípustné a toto*

rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu. Jde-li o osobu ve služebním poměru, s výjimkou státních zaměstnanců podle služebního zákona, platí věty druhá a třetí obdobně s tím, že místo okresní správy sociálního zabezpečení je příslušný orgán sociálního zabezpečení uvedený v § 9 odst. 1.

§ 39 zákona č. 582/1991 Sb., Předkládání evidenčních listů

- 1) Evidenční listy se předkládají České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím okresní správy sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu je útvarem zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd. Jsou-li evidenční listy vedeny způsobem stanoveným v § 123e odst. 2 a zasílány v elektronické podobě formou datové zprávy, předkládají se přímo České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím **datové schránky nebo** elektronické adresy podatelny. Jde-li o osoby ve služebním poměru, s výjimkou státního zaměstnance podle služebního zákona, nebo o občana, jemuž vznikl nárok na důchod z důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil, předkládá se evidenční list orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, podle toho, který orgán je příslušný k rozhodování o dávkách důchodového pojištění.
- 2) Zaměstnavatel je povinen předložit evidenční list do 30 dnů
 - a) ode dne zápisu údajů do evidenčního listu podle § 38 odst. 4; skončilo-li zaměstnání před 31. prosincem a je nepochybné, že občan nejpozději do tří měsíců opět ve stejném kalendářním roce do zaměstnání u stejného zaměstnavatele vstoupí, nemusí být evidenční list předložen a lze pokračovat v záznamech na dřívějším evidenčním listu,
 - b) ode dne svého zániku.
- 3) Evidenční list je zaměstnavatel povinen předložit orgánu sociálního zabezpečení vždy na základě jeho výzvy, a to do 8 dnů ode dne obdržení výzvy.
- 4) Při úmrtí občana se předkládá evidenční list
 - a) na vyžádání orgánu sociálního zabezpečení ve lhůtě jím určené,
 - b) do 3 měsíců od úmrtí, nebyl-li evidenční list vyžádán podle písmene a).
- 5) Zůstane-li občan v zaměstnání i poté, co požádal o invalidní důchod, založí pro něj zaměstnavatel nový evidenční list.
- 6) Evidenční listy se předkládají na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení nebo způsobem uvedeným v § 123e odst. 2 a 3.
- 7) Lhůta pro předložení evidenčního listu je zachována, použije-li zaměstnavatel pro předložení evidenčního listu službu dodání datové zprávy orgánu veřejné moci prostřednictvím portálu veřejné správy a správce portálu veřejné správy převezme tuto datovou zprávu nejpozději v poslední den této lhůty.

§ 39a zákona č. 582/1991 Sb., Předkládání údajů o důchodovém pojištění

- 1) Jde-li o osoby uvedené v § 36 písm. r) předkládá zaměstnavatel, popřípadě vzdělávací zařízení údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a) až c) do 8 dnů ode dne skončení přípravy České správě sociálního zabezpečení.
- 6) Údaje podle odstavců 1 a 2 se předkládají na tiskopisech vydaných Českou správou sociálního zabezpečení nebo způsobem uvedeným v § 123e odst. 2 a 3.

Možnosti elektronického přenosu dat upravuje ustanovení:

§ 123e zákona č. 582/1991 Sb.

- 1) *Nestanoví-li tento zákon jinak, lze podání nebo jiný úkon podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané **uznávaným** elektronickým podpisem.*
- 2) *Je-li podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona pro podání nebo jiný úkon předepsán tiskopis, lze podání nebo jiný úkon učinit pouze*
 - a) **v elektronické podobě zasláním na určenou elektronickou adresu podatelny orgánu sociálního zabezpečení nebo do určené datové schránky orgánu sociálního zabezpečení; podání nebo jiný úkon lze v elektronické podobě učinit pouze ve formě datové zprávy, a to ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem sociálního zabezpečení. Nesplňuje-li podání nebo jiný úkon tyto podmínky, nepřihlíží se k němu; orgán sociálního zabezpečení je povinen upozornit toho, kdo učinil podání nebo jiný úkon v elektronické podobě, které nesplňuje tyto podmínky, na tuto skutečnost a na to, že se k tomuto podání nebo jinému úkonu nepřihlíží, nebo***
 - b) **písemně na předepsaném tiskopisu nebo na produktu výpočetní techniky, který je co do údajů, formy a formátu shodný s předepsaným tiskopisem, je-li fyzickou nebo právnickou osobou stvrzeno vytvoření tohoto produktu, pokud se nestanoví jinak v odstavci 5.***
- 3) *Ten, kdo činí podání v elektronické podobě podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2 písm.*
 - a), **uvede současně akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb, který jeho kvalifikovaný certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání.***
- 4) *Orgány sociálního zabezpečení jsou povinny zveřejnit na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup*
 - a) **úřední hodiny, ve kterých je otevřena podatelna orgánu sociálního zabezpečení, kde je možno odevzdat podání, a úřední hodiny pro veřejnost, ve kterých je možno u něj učinit podání ústně do protokolu nebo nahlížet do spisu,***
 - b) **elektronickou adresu své podatelny, a elektronickou adresu své podatelny určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy a identifikátor své datové schránky určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy,***
 - c) **formu technického nosiče pro doručování podání v elektronické podobě,***
 - d) **seznam kvalifikovaných certifikátů svých zaměstnanců nebo elektronické adresy, na nichž se kvalifikované certifikáty nacházejí,***
 - e) **tiskopisy, které se podle odstavce 2 písm. a) předkládají v elektronické podobě, a podmínky, za nichž se tiskopisy v této podobě předkládají,***
 - f) **podání a jiné úkony, které lze učinit způsobem uvedeným v odstavci 5 větě druhé.***
- 5) *Zaměstnavatelé, osoby samostatně výdělečně činné, ošetřující lékaři a zdravotnická zařízení činí podání nebo jiné úkony, pro které je předepsán tiskopis podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona³²⁾, pouze způsobem uvedeným v odstavci 2 písm.*
 - a). **Příslušný orgán sociálního zabezpečení však může určit, která podání nebo jiné úkony, pro které je předepsán tiskopis podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona³²⁾, lze učinit též způsobem uvedeným v odstavci 2 písm. b).***

³²⁾ Zákon č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

II. Zákon č. 155/1995 Sb.

Okruh pojištěných osob účastných pojištění, za které zaměstnavatelé vedou ELDP vymezuje ustanovení:

§ 5 zákona č. 155/1995 Sb.

1) Pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastni

- a) zaměstnanci v pracovním poměru,
- b) příslušníci Policie České republiky, Vězeňské služby České republiky, **Generální inspekce bezpečnostních sborů**, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Celní správy České republiky a Hasičského záchranného sboru České republiky⁵⁾, vojáci z povolání^{5a)} a státní zaměstnanci podle služebního zákona^{5b)},
- c) členové družstva jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro družstvo práci, za kterou jsou jim odměňováni,
- d) osoby, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené zvláštním zákonem, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, pokud je tímto vedoucím nebo statutárním orgánem pouze jediná osoba a jmenováním nebo volbou těmto osobám nevznikl pracovní nebo služební poměr, a osoby, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce a nejsou uvedeny v písmenech g) až i) **a v odstavci 2 písm. c),**
- e) osoby samostatně výdělečně činné,
- f) zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti **a zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce,**
- g) soudci,
- h) členové zastupitelstev územních samosprávních celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva,
- ch) poslanci Poslanecké sněmovny a senátoři Senátu Parlamentu,
- i) prezident republiky, členové vlády, prezident, viceprezident a členové Nejvyššího kontrolního úřadu, členové Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, předseda Energetického regulačního úřadu, členové Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, členové Rady Českého telekomunikačního úřadu, finanční arbitr, zástupce finančního arbitra, Veřejný ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv,
- j) dobrovolní pracovníci pečovatelské služby,
- k) **osoby pečující o dítě a osoby, které jsou vedeny v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí^{37a)}**
(do 31.12.2012 - pěstouni, kteří vykonávají pěstounskou péči v zařízeních pro výkon pěstounské péče podle zvláštního právního předpisu^{5a)}, nebo kterým je za výkon pěstounské péče vyplácena odměna náležející pěstounovi ve zvláštních případech podle zvláštního právního předpisu^{5b)},
- l) osoby ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené do práce a osoby ve výkonu zabezpečovací detence zařazené do práce,
- m) osoby, které se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vyšší odborné škole (dále jen „střední škola“) nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let v období před rokem 2010,
- n) osoby vedené v evidenci Úřadu práce České republiky - krajské pobočky, popřípadě pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci²⁸⁾, a v rozsahu nejvýše tří let též po dobu, po kterou jim tato podpora v nezaměstnanosti nebo

⁵⁾ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

^{5a)} Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

^{5b)} Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

²⁸⁾ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

podpora při rekvalifikaci nenáleží, s tím, že tato doba tří let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod, doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše 1 roku a nezapočítává se do ní doba účasti na pojištění podle § 6 odst. 1 písm. a) a odst. 2 a doba výkonu výdělečné činnosti, která podle zvláštního právního předpisu nebrání (není překážkou) zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání^{28a)}, a to i když tato činnost zakládá účast na pojištění,

- o) osoby se zdravotním postižením zařazené v teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost,
- p) osoby konající vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě⁵⁾,
- q) osoby konající civilní službu,
- r) osoby pečující osobně o dítě ve věku do čtyř let,
- s) osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost)^{5c)}, pokud spolu žijí v domácnosti^{5d)}; podmínka domácnosti se nevyžaduje, jde-li o blízkou osobu,
- t) poživatelé invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně [§ 39 odst. 2 písm. c)] z českého pojištění, a to do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod podle § 32; za poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně se pro účely účasti na pojištění považují též osoby, které nepobírají tento důchod, avšak splňují podmínky nároku na tento důchod a pobírají výsluhový příspěvek podle zvláštních zákonů⁶⁾,
- u) osoby po skončení výdělečné činnosti, která zakládala jejich účast na nemocenském pojištění podle zvláštního právního předpisu^{5e)}, po dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti, kterou si nepřivodily úmyslně, pokud tato dočasná pracovní neschopnost vznikla v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zvláštního právního předpisu^{5e)}, po dobu karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu^{5f)} v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zvláštního právního předpisu^{5e)}, po dobu trvání podpůrné doby u ošetřovného a po dobu trvání podpůrné doby u peněžité pomoci v mateřství v období před porodem,
- v) pracovníci v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů,
- w) společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, a ředitelé obecně prospěšné společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni,
- x) prokuristé, pokud se jejich příjem z činnosti prokuristy považuje za příjem ze závislé činnosti podle zákona o daních z příjmů,
- y) osoby, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu³⁷⁾, pokud podle vyjádření orgánu příslušného k poskytování zvláštní ochrany a pomoci nemohou vykonávat výdělečnou činnost.

(2) Pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastni dále

- a) členové kolektivních orgánů právnické osoby, kteří jsou za činnost v těchto orgánech odměňováni, pokud se jejich příjem za činnost v těchto orgánech považuje za příjem ze závislé činnosti nebo funkční požitky podle zákona o daních z příjmů,
- b) likvidátoři, pokud se jejich příjem z činnosti likvidátora považuje za příjem ze závislé činnosti podle zákona o daních z příjmů,

^{28a)} § 25 odst. 3 až 5 zákona č. 435/2004 Sb.

^{37a)} § 4a písm. b) a c) a § 47i zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

^{5c)} § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

^{5d)} § 115 občanského zákoníku.

⁶⁾ § 33 zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

§ 116 až 119 zákona ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb.

§ 119 až 123 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě.

^{5e)} Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

^{5f)} Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁷⁾ Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů."

c) vedoucí organizačních složek právnické osoby, která má sídlo ve státě, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, pokud je tato složka zapsána v obchodním rejstříku a místo výkonu práce těchto vedoucích je trvale v České republice.

- (3) Za zaměstnance v pracovním poměru [odstavec 1 písm. a)] se pro účely tohoto zákona považuje též osoba činná v poměru, který má obsah pracovního poměru, avšak pracovní poměr nevznikl, neboť nebyly splněny všechny podmínky stanovené pracovněprávními předpisy pro jeho vznik.
- (4) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na osoby, které jsou zaměstnanci zahraničního zaměstnavatele a jsou činní v České republice ve prospěch tohoto zaměstnavatele; zahraničním zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnavatel, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení.

Doba účasti na důchodovém pojištění je upravena ustanovením:

§ 8 zákona č. 155/1995 Sb.

- 1) Osoby uvedené v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až l) a v) **až x), odst. 2 a odst. 3** jsou účastny pojištění podle tohoto zákona, pokud jsou účastny nemocenského pojištění podle zvláštního právního předpisu.
- 2) Účast na pojištění v případě výkonu více právních vztahů uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d), f) až l), v) až x) a v **§ 5 odst. 2 a 3** se posuzuje samostatně v každém tomto právním vztahu. **Je-li však jednatel společnosti s ručením omezeným současně společníkem téže společnosti s ručením omezeným, je účasten pojištění z těchto činností jen jednou.**

Dobu pojištění a kalendářní měsíce, které se při výkonu výdělečné činnosti nepovažují za dobu důchodového pojištění, vymezuje ustanovení:

§ 11 zákona č. 155/1995 Sb.

- 2) Za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až l) a v) **až x) a v § 5 odst. 2 a 3** nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona (zákon č. 589/1992 Sb., v platném znění) proto, že tyto osoby nevykonávaly činnost zakládající účast na pojištění, pokud nešlo omluvné důvody; za omluvné důvody se považují skutečnosti uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a). Podmínka zaplacení pojistného uvedená v odstavci 1 písm. a) se považuje za splněnou, v případě, kdy pojistné nebylo zaplaceno jen proto, že v kalendářním roce osoba uvedená v odstavci 1 písm. a) dosáhla stanoveného maximálního vyměřovacího základu pro pojistné, a v případě, kdy zaměstnavatel pojistné na pojištění neodvedl, ačkoliv byl povinen toto pojistné odvést, pokud se dále nestanoví jinak; zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí právnická nebo fyzická osoba zaměstnávající pojištěnce v pracovním poměru a dalších pracovních vztazích, nebo k níž je pojištěnec v jiném právním vztahu zakládajícím účast na pojištění podle tohoto zákona, jakož i organizační složka státu. Za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a), f), w) až x) nepovažuje kalendářní měsíc, za který jejich zaměstnavatel neodvedl pojistné, které byl povinen odvést, je-li tímto zaměstnavatelem obchodní společnost nebo družstvo a tyto osoby byly v takovém kalendářním měsíci současně společníky této společnosti anebo členy statutárního orgánu nebo dozorčí rady této společnosti nebo družstva; pro účely části věty před středníkem se za dlužné pojistné nepovažuje penále. Ustanovení věty třetí neplatí, bylo-li pojistné dlužné za kalendářní měsíc zaplaceno do tří let ode dne splatnosti tohoto pojistného. Byl-li osobám uvedeným ve větě třetí přiznán důchod, popřípadě z důvodu úmrtí těchto osob byl přiznán vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod, a při přiznání tohoto důchodu nebyla započítána podle věty třetí doba pojištění z důvodu neodvedení pojistného, přihlédne se k této době, jen bylo-li dlužné pojistné uhrazeno za prosinec kalendářního roku, do něhož spadá kalendářní měsíc, za který nebylo dlužné pojistné odvedeno, nebo bylo-li dlužné pojistné uhrazeno za poslední kalendářní měsíc před přiznáním důchodu, za který

obchodní společnost nebo družstvo dlužily pojistné, anebo za poslední kalendářní měsíc, v němž byl pojištěnec osobou uvedenou ve větě třetí; dlužné pojistné musí být přitom uhrazeno nejpozději do 3 let od splatnosti tohoto pojistného. Za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až k), v) až x) a v § 5 odst. 3 považuje též doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody uzavřené po podání návrhu na určení neplatnosti skončení tohoto právního vztahu trval nadále jejich právní vztah zakládající účast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí nebo této dohody došlo ke skončení tohoto vztahu neplatně a pokud by jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému skončení tohoto vztahu, splněna podmínka uvedená v § 8; podmínka zaplacení pojistného se přitom považuje za splněnou, přičemž ustanovení věty třetí až páté tím není dotčeno.

Problematiku vyměřovacího základu a vyloučených dob upravuje:

§ 16 zákona č. 155/1995 Sb.

- 3) Vyměřovacím základem pojištěnce za dobu po 31. prosinci 1995 je vyměřovací základ pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona¹⁷⁾ a za dobu před 1. lednem 1996 hrubý výdělek stanovený pro účely důchodového zabezpečení podle předpisů platných před 1. lednem 1996. Vyměřovací základ pro stanovení pojistného a hrubý výdělek se považují za vyměřovací základ pojištěnce podle věty první nejdříve ode dne zaplacení pojistného, jde-li o pojištěnce, u nichž pro započtení doby pojištění před 1. lednem 1996 byla v předpisech platných před tímto dnem stanovena podmínka zaplacení pojistného, a o pojištěnce, u nichž pro započtení doby pojištění po 31. prosinci 1995 je v § 11 odst. 1 stanovena podmínka zaplacení pojistného; ustanovení § 11 odst. 2 věty druhé, a jde-li o dobu po 30. červnu 2002, též věty třetí a čtvrté, platí zde obdobně. Do vyměřovacího základu pojištěnce se zahrnuje náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu započitatelného do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona¹⁷⁾ nebo hrubého výdělku náležející v případě uvedeném v § 11 odst. 2 větě šesté v kalendářních měsících, za které náležela; tato náhrada, která náleží na základě pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody, se započte v kalendářních měsících, za které náleží, a pokud nebyla její výše v jednotlivých kalendářních měsících stanovena, rozpočte se úměrně na celá období, kterých se toto rozhodnutí nebo tato dohoda týká. Do vyměřovacího základu pojištěnce za dobu po 31. prosinci 1995 se pro účely stanovení ročního vyměřovacího základu zahrnuje též náhrada za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání)¹⁸⁾ a náhrada za ztrátu na služebním příjmu (platu) po skončení neschopnosti k službě¹⁹⁾. Jde-li o pojištěnce uvedeného v § 6, který platí pojistné za kalendářní rok předcházející o více než jeden rok kalendářnímu roku, ve kterém je pojistné placeno, upraví se vyměřovací základ, z něhož je toto pojistné placeno, tak, že se vynásobí koeficientem stanoveným jako podíl, v jehož čitateli je všeobecný vyměřovací základ (§ 17 odst. 2) za kalendářní rok, za který se pojistné platí, a ve jmenovateli je všeobecný vyměřovací základ za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, ve kterém bylo pojistné zaplaceno, vynásobený přepočítacím koeficientem (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu.
- 4) Vyloučenými dobami jsou před 1. lednem 1996 doby, které se podle předpisů platných před tímto dnem vylučovaly při zjišťování hrubých výdělků pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku a doby uvedené v písmenu j); přitom doby studia po dosažení věku 18 let jsou vyloučenými dobami pouze v rozsahu, v jakém se považují za náhradní dobu pojištění. Vyloučenými dobami jsou po 31. prosinci 1995, pokud se nekryjí s dobou účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), dobou pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu, dobou pojištění podle § 11 odst. 1 písm. b), nebo dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v § 16 odst. 3 věte třetí, doby
- a) dočasné pracovní neschopnosti, kterou si pojištěnec nezpůsobil úmyslně, pokud dočasná pracovní neschopnost vznikla nejpozději v poslední den ochranné lhůty podle zvláštního právního předpisu, doby karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu, doby, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena domácnosti podle zvláštního právního předpisu, nejde-li o osoby, které nemají nárok

¹⁸⁾ § 195 a § 206 odst. 2 zákoníku práce.

¹⁹⁾ Např. § 92 odst. 2 zákona ČNR č. 186/1992 Sb., § 106 odst. 2 zákona č. 154/1994 Sb.

- na ošetřovné, nejvýše však v rozsahu prvních 9 kalendářních dnů potřeby ošetřování nebo péče, popřípadě prvních 16 kalendářních dnů, jde-li o osamělého zaměstnance, který má v péči aspoň jedno dítě ve věku do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku, a doby před porodem, po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným termínem porodu do dne, který bezprostředně předchází dni porodu,*
- b) pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, popřípadě plného invalidního důchodu nebo pobírání starobního důchodu; přitom se za pobírání těchto důchodů považuje i vyplácení obdobných důchodů od cizozemského nositele pojištění,*
 - c) po které pojištěnec byl poplatníkem pojistného na pojištění, nelze-li zjistit výši jeho vyměřovacích základů,*
 - d) výkon vojenské služby v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě, a výkonu civilní služby,*
 - e) účasti pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. r) a s),*
 - f) studia uvedené v § 5 odst. 1 písm. m), a jde-li o stanovení osobního vyměřovacího základu pro výpočet invalidního důchodu, též doby soustavné přípravy na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních 6 let tohoto studia po dosažení 18 let,*
 - g) účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. n),*
 - h) teoretické a praktické přípravy pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost osoby se zdravotním postižením,*
 - ch) ode dne přiznání důchodu do konce roku přiznání důchodu, jde-li o případy uvedené v § 18 odst. 2 a 3, a doby před dosažením 18 let věku, jde-li o případy uvedené v § 18 odst. 2,*
 - i) za něž byly podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů vyplaceny mzdové nároky v nižší částce, než náležely,*
 - j) za něž v případě uvedeném v § 11 odst. 2 věť šesté nebyla náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu započítatelného do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona (zákon č. 589/1992 Sb., v platném znění) přiznána soudem.*
 - k) pobírání starobní penze na určenou dobu, doživotní penze nebo penze na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod stanoveného podle § 32, pokud jsou splněny podmínky stanovené v § 22 odst. 4 nebo § 23 odst. 6 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření.*

Podle § 54 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb. může příslušná OSSZ za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 35a odst. 4 a § 37 až § 43 a § 83 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., a čl. II bodu 1 zákona č. 424/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, uložit zaměstnavateli pokutu až do výše 100 000 Kč a při opětovném nesplnění nebo porušení povinností, za jejichž nesplnění nebo porušení byla již pokuta uložena, pokutu až do výše 500 000 Kč.

**ELDP - krytí příjmů s vyloučenou dobou - § 16 odst. 4 zákona
č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP):**

Vyloučené doby (§ 16 odst. 4 písm. a)³³, d)³⁴ a j)³⁵ ZDP) se na evidenčním listu důchodového pojištění (dále jen ELDP) vykazují jen v případě, pokud se nekryjí s dobou:

- pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen pojistné),
- za kterou náležela náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání) podle ust. § 371 zákoníku práce.

Obecně platí, že v případě, kdy:

- u zaměstnance po **celý kalendářní měsíc** trvá některý z důvodů uvedený v ustanovení § 16 odst. 4 písm. a), d) a j) ZDP a zaměstnavatel mu v daném měsíci zúčtuje příjem započitatelný do vyměřovacího základu nebo zaměstnanci za tento kalendářní měsíc náleží náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání) – dochází v uvedeném měsíci ke krytí příjmu s vyloučenou dobou a do ELDP **nelze** kalendářní dny uvedeného měsíce zahrnout do kolonky „Vyloučené doby“.
- je zaměstnanec uznán dočasně práce neschopným ode dne, ve kterém již **odpracoval část směny**, za kterou mu náleží odměna **nelze** tento den zahrnut do kolonky „Vyloučené doby“ na ELDP.

V případě **dočasné pracovní neschopnosti** (dále jen DPN)/**karantény** je nutné odlišit v období od 1.1.2011 do 31.12.2013 prvních 21 kalendářních dnů, kdy zaměstnanci přísluší náhrada mzdy nebo platu a zaměstnavatel má možnost svým zaměstnancům poskytovat **finanční kompenzaci** ztráty příjmu i **za první tři pracovní dny trvání pracovní neschopnosti, za které náhrada mzdy nenáleží**, nebo poskytnout zaměstnancům **náhradu mzdy nad rámec zákonného nároku**³⁶, tj. ve výši, která přesahuje částku osvobozenou od odvodu pojistného.

Zde je třeba mít na zřeteli rozdílnost právních úprav poskytování náhrady mzdy, výplaty nemocenského a hodnocení vyloučených dob pro účely důchodového pojištění. Zatímco nemocenské se poskytuje za **dny kalendářní** a vyloučené doby se vykazují také ve **dnech kalendářních**, náhrada mzdy se poskytuje pouze za **dny pracovní**, které je navíc pro účely náhrady mzdy nutné ztotožnit se **směnami**.

S ohledem na tuto nejednotu, která by v budoucnu negativně ovlivňovala důchodové nároky některých zaměstnanců, jichž se poskytování finanční kompenzace týká, je *v období od 1.1.2011 do 31.12.2013 prvních 21 kalendářních dnů trvání DPN/karantény považováno v plném rozsahu za dobu vyloučenou*, a to bez ohledu na skutečnost, že zaměstnanci jsou za toto období zúčtovány příjmy nad rámec zákonného nároku náhrady mzdy, tj. příjmy, z nichž se odvádí pojistné (a současně budou tyto příjmy na ELDP zahrnuty v kolonce „Vyměřovací základ“.)

³³ § 16 odst. 4 písm. a) ZDP – tzv. omluvné důvody: doba trvání dočasné pracovní neschopnosti, kterou si pojištěnec nezpůsobil úmyslně, doba karantény, doba po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena domácnosti, nejvýše však v rozsahu prvních 9 kalendářních dnů péče, popřípadě 16 kalendářních dnů, jde-li o osamělého zaměstnance, doba po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu, do dne, který bezprostředně předcházela dni porodu;

³⁴ § 16 odst. 4 písm. d) ZDP – doba výkonu vojenské služby v ozbrojených silách České republiky, nejde-li o vojáky v další službě;

³⁵ § 16 odst. 4 písm. j) ZDP - doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu nadále trval právní vztah zakládající účast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí došlo k jeho skončení neplatně a pokud by jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému ukončení tohoto vztahu splněna podmínka účasti na pojištění a pokud současně za tuto dobu nebyla soudem přiznána náhrada mzdy, platu nebo jiného započitatelného příjmu do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného.

³⁶ § 192 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

I zde však platí výše uvedená obecně platná zásada – pokud DPN/karanténa trvá po celý kalendářní měsíc a zaměstnanci je zúčtován příjem, který není finanční kompenzací ztráty příjmu, tj. nejedná se o příjem vymezený v období *od 1.1.2011 do 31.12.2013 za prvních 21 kalendářních dnů trvání* DPN/karantény (např. odměny, 1% z pořizovací ceny motorového vozidla apod.), tak tento příjem vyruší vyloučené doby za celý kalendářní měsíc (tj. vyloučené doby nelze vykázat ani za prvních 21 kalendářních dnů trvání DPN/karantény).

Je třeba zdůraznit, že zásady vykazování vyloučené doby v případě poskytování finanční kompenzace nad rámec zákonného nároku (§ 192 zákoníku práce) se týkají jen *prvních 21 kalendářních dnů v období od 1.1.2011 do 31.12.2013* DPN/karantény. Nelze je vztáhnout na situace, kdy zaměstnavatel má ve svém vnitřním předpise nebo v kolektivní smlouvě apod. upraveno, že zaměstnancům **v době trvání omluvných důvodů (v případě DPN/karantény po uplynutí 21. dne)** od určitého dne trvání poskytuje finanční kompenzaci ztráty příjmu formou dorovnání např. do 90%, případně 100% příjmu, příspěvek v nemoci, těhotenství apod.

V těchto případech se i nadále jako před 1.1.2009 postupuje plně v souladu s ust. § 16 odst. 4 ZDP. Jedná se o krytí příjmu s vyloučenou dobou a období, za které je finanční kompenzace ztráty příjmu vyplácena, se nevykazuje na ELDP jako doba vyloučená, a to i v případě, že omluvný důvod netrvá po celý kalendářní měsíc. Na ELDP **není možné** jako dobu vyloučenou vykázat **období**, za které byla tato **finanční kompenzace** ztráty příjmu **poskytnuta, a to včetně dnů spadajících do tohoto období, na které neměla připadnout pracovní směna zaměstnance** (tj. včetně sobot a nedělí apod.).

I v těchto případech platí, že je-li příjem zúčtován v konkrétním kalendářním měsíci finanční kompenzací ztráty příjmu a náleží za přesně vymezené časové období trvání omluvných důvodů, ustanovení § 16 odst. 4 ZDP se aplikuje vždy právě jen na tuto časově ohraničenou dobu, nikoli v rámci celého kalendářního měsíce. Podle obecně platné zásady (zúčtován příjem v měsíci, ve kterém po celý měsíc trvají důvody uvedené v § 16 odst. 4 písm. a), d) a j) ZDP vyruší vyloučené doby) se opět postupuje jen v případech, kdy v daném kalendářním měsíci dochází k zúčtování příjmu, který není finanční kompenzací ztráty příjmu, tj. nenáleží za konkrétně vymezené pracovní/kalendářní dny trvání omluvných důvodů.